

CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ KLESZCZE

Borelioza (*choroba z Lyme, krętkowica kleszczowa*) to choroba zakaźna wywołaną przez bakterie - krętki z rodzaju *Borrelia*. W woj. warmińsko-mazurskim ok. 30% kleszczy jest zakażonych krętkami *Borrelia*. Krętki namnażają się w jelicie kleszcza. Aby kleszcz mógł zakażać żywiciela, musi być odpowiednio długo przyssany do skóry - postać dorosła ok. 2 dni, larwa lub nimfa kilka godzin.

PRZEBIEG CHOROBY

I ETAP - rumień wędrujący

1. Trwa 2-30 dni.
2. Pojawia się w 60-80% przypadków zakażeń po kilku dniach po ukąszeniu przez kleszcza.
3. Najpierw tworzy się **grudka**, a następnie **zaczerwieniony pierścień** o średnicy min. 5 cm; rumień jest niebolesny, nie swędzi, rozszerza się w ciągu kilku dni, goi się sam w ciągu kilku dni - kilku miesięcy.
4. W przypadku wystąpienia rumienia nie ma potrzeby robienia badań diagnostycznych; jednak w 20-40% zakażeń rumień nie występuje i wtedy zasadne jest oznaczenie przeciwciał klasy IgM dla *Borrelia burgdorferi* w 7-14 dni od ugryzienia przez kleszcza.

I etapowi choroby mogą towarzyszyć łagodne objawy grypopodobne.

II ETAP

1. Trwa 1-4 miesięcy.
2. Mogą wystąpić objawy (nie wszystkie u wszystkich zakażonych):
 - **skórne** - pojawiające się i znikające w różnych miejscach zaczerwienienia,
 - **ze strony układu krwionośnego** - zapalenie mięśnia sercowego, bloki serca (w 5 % przypadków),
 - **ze strony układu nerwowego** - bóle głowy, sztywność karku, zmęczenie; u 20% chorych: zapalenie opon mózgowych, nerwów czaszkowych (głównie nerwu twarzowego), nerwów obwodowych - bóle korzonkowe dwustronne.
3. **Inne objawy nawracające**: zapalenie wątroby, mięśni, błony naczyniowej oka, powiększenie węzłów chłonnych, kaszel o nieznanym pochodzeniu.

II etap choroby wymaga oznaczenia przeciwciał w klasie IgM i IgG lub klasy IgG dwukrotnie w odstępie 2-3 tygodni.

III ETAP

1. Trwa od kilku miesięcy do kilku lat.
2. Objawy (nie występują wszystkie u każdego chorego):
 - **uogólnione zapalenie stawów** - w 60% przypadków dotyczą jednego lub rzadziej wielu stawów powodując: duży obrzęk, wysięk, bolesność, zaczerwienienie; te dolegliwości ustępują, a po kilku dniach powracają w tym samym lub innym stawie,
 - **późne zmiany neurologiczne** - zaburzenia czucia, mowy, pamięci, stany depresyjne,
 - **zanikowe zmiany skórne** - miejscowo „pergaminowa” skóra.

W III etapie choroby oznaczają się przeciwciała w klasie IgG; utrzymują się one przez wiele lat na stałym poziomie.

**PRZECHOROWANIE BORELIOZY NIE CHRONI PRZED PONOWNYM ZACHOROWANIEM.
DLA LUDZI NIE MA SZCZEPIONKI PRZECIWKO BORELIOZIE.**

**KĄŻDE PODEJRZENIE ZAKAŻENIA NALEŻY SKONSULTOWAĆ Z LEKARZEM
I WYKONAĆ BADANIE DIAGNOSTYCZNE.**

**KLESZCZA NALEŻY USUWAĆ PENSETĄ. NIE WOLNO
SMAROWAĆ GO TŁUSZCZEM, GDYŻ DUSI SIĘ
I WYDAŁA DO KRWI ŻYWICIELA KRĘTKI BORRELIA.**